

MODERNLƏŞƏN AZƏRBAYCAN: yeni yüksəlis mərhələsinin memarı

Tale bu ölkəyə Heydər Əliyev kimi böyük şəxsiyyət və Ulu Önder qismət edib. Onun xidmətlərini Azərbaycan xalqı heç zaman unutma-yacaq. Həm də ona görə ki, Ulu Önder bu millətə İlham Əliyev kimi lideri də bəxş edib. 12 ildir ölkəyə rəhbərlik edən cənab İlham Əliyev dövlətçilik və xalqın rifahı üçün əhəmiyyətli olan bütün sahələrdə böyük uğurlara nail olub. İndi faktiki olaraq mütəxəssislər yeni məməkətdən və yeni cəmiyyətdən bəhs edirlər.

Nəzərə almaq lazımdır ki, dün-yə miqyasında çox ziddiyətli və təhdidlərə dolu proseslərin cərəyan etdiyi mürəkkəb bir vəziyyətdə müsəlman ölkəsinə regional liderə çevirmek, beynəlxalq təşkilatlarda böyük nüfuz qazanmaq, BMT kimi təşkilatda yüksək pilləyə qalxmak, səsial-iqtisadi sahədə ciddi uğurlar əldə etmək asan məsələ deyil. Bunlardan əlavə, sivilizasiyaların və mədəniyyətlərin dialoqu sahəsində əhəmiyyətli təşəbbüslerə çıxış edib, nəhəng layihələri həyata keçirmək siyasi iradə və yüksək peşəkarlıq tələb edir. Azərbaycan cəmiyyəti üçün ənənəvi olan multi-kulturalizmi dövlət siyaseti səviyyəsinə qaldırıb, konkret programlarla ona müasir məzmun verən cənab İlham Əliyevin bu addımları dünyadan bir sıra tanınmış şəxsiyyətləri digərlərinə nümunə olaraq göstərilər. Bunlar Azərbaycan dövlətçiliyi üçün tarixi məqamlarıdır!

Siyasatda varislik: Azərbaycan Xalqının uğurlu seçimi

Müasir dünya reallığında hər bir dövlətin inkişafı və ya tənəzzüllü birbaşa rəhbərin idarəciliq qabiliyyətindən asılıdır. Əslində, tarixin bütün dönenlərində belə olub. Lakin indi siyasi iradə, çevik diplomatiya, liderin kommunikabellik səviyyəsi ve strateji təfəkkürü ayrılmaz vəhdət təşkil etməlidir. Təsadüfi deyil ki, məhz rəhbərin bu xüsusiyyətlərinə görə on kasib ölkəni belə inkişaf etdirmək mümkün olur və ya bütün imkanlara baxmayaraq, hansısa dövlət kənar qüvvələrdən asılı vəziyyətə düşür. Yaxın keçmişin dünya təcrübəsi bunu dəfələrə sübut edib.

Azərbaycanın son 12 ildə keçidiyi yola nəzər salıqda, Prezident İlham Əliyevin ölkəni davamlı və dönməz inkişaf xəttinə çıxardığını görmək mümkündür. İndi Azərbaycan Cənubi Qafqazın lider dövlətidir. Keçən əsrin 90-cı illərinin evvələrində isə ekspertlər ölkəmizin perspektivi haqqında elə də nikbin proqnozlar vermişdilər. 1993-cü ilin yayında xalqın tekidli tələbələrə öndər Heydər Əliyev hakimiyətə gələndən sonra yüksəlisin əsası qoyuldu.

Bütün sahələrdə islahatlara başlayan Ümummilli Lider qısa zamanda ölkəni sabitliyə qovuşdurdu, onun iqtisadi inkişaf modelini dəqiqləşdirdi. 2003-cü ildə dövlət başçısı seçilen İlham Əliyev isə bu prosesi uğurla davam etdirməye başladı. İndi keçilən həmin yola baxıqdır, nəzəri və praktiki əhəmiyyətli çoxlu sayıda məqamlar rast gələ bilərik.

Əvvəlcə onu deyək ki, Azərbaycan son 12 ildə həyatın bütün sahələri üzrə tərəqqiye nail olub.

O, hazırda dünyanın ən sürelə inkişaf edən dövlətlərindən biridir. Dünya miqyasında ümumi böhranın davam etdiyini nəzəre alsaq, bunun strateji əhəmiyyətini daha aydın dərk edərik. Prezident həyata keçirdiyi islahatları elmi əsaslarla, bu günün tələblərini nəzərə almaqla və peşəkarlıqla işləyib həzırlayıb. Bunu görmək üçün bəzi rəqəmlərə nəzər salmaq yeterlidir.

İnsan faktoru: İlham Əliyevin strateji hadəflərindən biri

Yalnız 2014-cü ildə Azərbaycanın dövlət bütçəsi Cənubi Qafqazın ümumi bütçəsinin 76 faizini təşkil edib. Həmin ilin 10 ayı ərzində ümumi daxili məhsul 2,8% artıb. Qeyri-neft sektorunda artım isə 6,6% təşkil edib. Keçən ildə ölkədə işsizliyin səviyyəsi 5%-ə düşüb, əhalinin gelirləri isə 4,7% artıb. Büttövlükde sənaye istehsalı 2,7 dəfədən çox artıb.

Bu proses yeni istehsal sahələrinin yaradılması və diversifikasiya prosesinin davamlı aparılması fonda baş verib. Başqa sözlə, ölkədə sənayenin inkişafında ənənəvi sahələrlə yanaşı, yeni yaradılan və müasir avadanlıqlarla təchiz

edilən obyektlər ciddi rol oynayıb. 2014-cü ildə 200-dək yeni sənaye müəssisəsi açılıb. Bu da öz növbəsində Azərbaycanda sosial-iqtisadi islahatların düşündürmiş və əsaslandırılmış qaydada aparıldığı gösterir.

Azərbaycana sərmayə qoyuluşu da sürelə davam etməkdədir. Hər il ölkə iqtisadiyyatın milyard dollarla yatırımlar edilir. İldən-ile Azərbaycana xarici sərmayəçilərin maraqlı artır. İş adamları ölkədə yaradılmış əlverişli şəraitdə istifadə edərək, daha geniş şəkildə fəaliyyət göstərirler. Prezident İlham Əliyev bu istiqamətdə işlərin yeni səviyyəyə qaldırılacağını bildirib. Korrupsiyaya qarşı, aparılan güzəştər mühəbarizə dövlət başçısının verdiyi vəde ciddi əmel etdiyini təsdiqləyir. Ekspertlər hesab edirlər ki, Azərbaycanda həyata keçirilən bu işlər bundan sonra da müsbət istiqamətdə inkişaf edəcək.

Bütün bunlar dövlət başçısının ölkənin müasir tələblər səviyyəsinin inkişafına sistemli yanaşması sayesinde baş tutub. O cümlədən Prezident İlham Əliyev elm, təhsil, mədəniyyət, idman və səhiyyədə islahatların aparılması və yeni inki-

saf səviyyəsinə yüksəlməsi üçün səmərəli proqramları həyata keçirməye nail olub. Bu prosesin təməlində isə Prezidentin geniş fəlsəfi məna dasıyan "qara qızıl"ın insan kapitalına çevriləməsi" təşəbbüsü durur. Faktiki olaraq, bu təzisə bütövlükdə idarəetmə fəlsəfəsi yenilənmiş olur. Konkret deyilse, bütün dəyərlərin əsasına insan amili qoyulur ki, bu da müasir dünyada olurduqça böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Cənab İlham Əliyev bu istiqamətdə ciddi addımlar atır. Artıq Azərbaycan insan faktoruna strateji əhəmiyyət veren sosial rifah dövləti kimi tanınır. Bu kontekstdə dövlət başçısının intellektual potensialının yüksəldilməsinə verdiyi önəmi ayrıca vurğulamaq lazımdır. Azərbaycanın bütün bölgələrindəki məktəblər əsaslı təmir edilib, müasir təhsil avadanlıqları ilə təchiz olunub. Ali təhsil müəssisələrində tədrisin keyfiyyətini artırmaq üçün səmərəli tədbirlər həyata keçirilir. Gənclərin dünyadan tanınmış ali məktəblərində təhsil alması sahəsində böyük proqramlar reallaşdırılır.

Elm və təhsilin tərəqqisini müasir informasiya-kommunikasi-

ya texnologiyaları və kosmik sənayenin inkişafı olmadan təsəvvür etmək çətindir. Son 12 ildə dövlət başçısı bu sahələrde ciddi fikir verib. Müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının Azərbaycana getirilməsi və tətbiqi istiqamətdə konkret addımlar atılıb. Bununla bağlı Qərbin aparıcı şirkətlərinin rəhbərləri ilə şəxsnə görüşen Prezident səmərəli əməkdaşlıq haqqında razılıq əldə edib.

İsveçlərin Davos şəhərində keçirilən ənənəvi iqtisadi forumda, Uzaq Şərqi ölkələrində təşkil olunmuş tədbirlərde bu istiqamətdə ölkə rəhbərinin real addımları olub. Son olaraq, Çin sefərində cənab İlham Əliyev iki ölkə arasında informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsinin vacibliyini xüsusi vurğulayıb. Çin tərəfi də bu məsələdə Azərbaycan rəhbəri ilə həmər olduğunu bəyan edib. Şübəyə yoxdur ki, həmin istiqamətdə əməkdaşlıq yeni səviyyəyə yüksələcək.

O cümlədən Azərbaycanın kosmik sənaye sferasında uğurlu fealiyyətinin davam edəcəyinə şübhə yoxdur. Artıq ölkəmizin bir neçə kosmik peyki orbitdədir. Keçən il "Azersky" müşahidə peyki "Azərkosmos" ASC-ye təhvil verilib. Mütəxəssislər bu peykin geniş tətbiq sahələri olduğunu, müdafiə, təhlükəsizlik, fəvqəladə hallar, təbii ehtiyatların tedqiqi və başqa istiqamətlərde bu kosmik aparatdan istifadə olunacağındı deyirlər.

Onu xüsusi qeyd etməyə ehtiyac vardır ki, Cənubi Qafqazın heç bir dövləti kosmik sənayedə bu cür irəliliyə elədə edə bilməyib. Ermenistan isə, ənənəviyyət, bu sahədə çox geridədir. Təbii ki, burada dövlət başçısının şəxsi keyfiyyətləri və siyasi sərişəsi haqqında uxarıda vurğuladığımız məqamları xatırlamaq lazımdır. Cənab İlham Əliyev regionun aparıcı lideri kimi fealiyyət göstərir.

Bütün bunlar insan faktoruna ölkədə verilən qiyməti ifadə edir. Bundan sonra da insan və onun in-tellekti dövlət başçısının ən çox önem verdiyi məsələ olacaq. Bunu ölkə rəhbərinin islahatları daxili imkanlar hesabına inkişaf etdirmək haqqında ifadə etdiyi fikirlər təsdiqləyir. Məlumudur ki, müstəqillik elədə etmiş ölkələrin modernlaşməsində iki strategiya mövcuddur. Birisi xaric yardımına əsaslanan yeniləşmedir. Bu, istənilən dövləti kənardan asılı hala salır. Digəri isə daxili imkanlar hesabına müasirleşmək, yeniləşmək və tərəqqiye nail olmaqdır.

Hər bir dövlət ikinci yolla inkişaf etməyi arzu edərdi. Lakin bunu ağıllı və müasir tələblərə cavab verəcək şəkildə həyata keçirə bilən ölkə başçısı lazımdır. Cənab İlham Əliyev bu məqsədə ardıcıl, qətiyyətli siyasi nəticəsində nail olub. O, həmin hədəfləri qarşısına qoyarkən, bir sıra adamlar şübhə ilə yanaşırılar. Ancaq artıq Azərbaycan kosmosa peyki göndərən dövlətlərindən biridir. "Azerspace"-1 və "Azerspace"-2 peykleri kosmosa Azərbaycanın adını yazıb. Bu zəfərin müəllifi məhz Prezident İlham Əliyevdir.

Deməli, Azərbaycan son 12 ildə həm də kosmos ölkəsinə çevrilib. Bu, şübhəsiz ki, intellektual potensialın milli sərvətə çevriləməsi sahəsində çox çiddi bir addımdır. Ölkənin 2020-ci ilə qədər dövrü əhatə edən inkişaf strategiyasına nəzər salıqda, insan kapitalına diqqətin dəha da artırılacağına görək çətin deyil. Bu o deməkdir ki, Azərbaycanın inkişaf etmək və modernlaşmək kursu dəyişməzdır. Cənab İlham Əliyev dövlət başçısı kimi fealiyyət göstərdiyi müddədə zamanın tələblərinə əməkdaşlığı reaksiya verə bilən və müstəqil demokratik dövlətçiliyin inkişafı üçün bütün imkanları yaranan kurs hazırlaya bilib. Etiraf edək ki, bu, tarixi uğurdur!

⇒ Davamı 9-cu səhifədə

MODERNLƏŞƏN AZƏRBAYCAN: yeni yüksəlis mərhələsinin memarı

⇒ Əvvəli 8-ci səhifədə

Xarici siyaset: üç faktorun vahdeti kontekstində

Həmin bağlılıqlıda xarici siyaset sahəsində görülen işləri xüsusi vurğulamaq gərekdir. Müasir tarixi mərhələde bu sfera olduqca böyük əhəmiyyət kəsb edir. Dövlətin beynəlxalq imicinin formallaşmasının onurğa, sütununu məhz onun diplomatiyası, reallaşdırıldığı xarici siyasetin məzmunu təşkil edir. Azərbaycan ötən 12 ilde həmin sahədə çoxvəktorlu, ehatəli və perspektivləri proqnozlaşdırılan şəffaf bir xətt seçdiyini təsdiq edib. Məhz bu müddət ərzində başqaları üçün nümunə olaraq biləcək bir fəaliyyət modeli formalaşdırıb. Biz xarici siyasetdə enerji, iqtisadi və mədəni faktorların yeni nisbətinin müəyyənleşməsini nəzərdə tuturuk. Fikrimizi bir qədər geniş ifadə edək.

Məsələ ondan ibarətdir ki, Azərbaycan diplomatiyası dövlətlərəsi münasibətlərin tənzimlənməsindən və beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində kifayət qədər feal mövqə nümayiş etdirib. Bu, Prezident İlham Əliyevin hücum taktikasına və önleyici tədbirlər strategiyasına üstünlük vermesi sayesində reallaşdırıb. O cümlədən ölkə rəhbəri informasiya savaşında hücum mövqeyini tutmaq barədə xüsusi tapşırıq verib. Bunun nəticəsində beynəlxalq məqyasda Azərbaycanın uğurları daha da artıb. Bu kimi addımların birbaşa nəticəsidir ki, Azərbaycan BMT TŞ-nin qeyri-daimi üzvlərindən biri seçilib. Cənab İlham Əliyevin həmin tarixi hadisə ilə bağlı BMT-nin yüksək tribunasından etdiyi çıxışı yaddaşlardan silinmeyib. Bunlar erməni diplomatiyasını və anti-azərbaycançı qüvvələri faktiki olaraq çağşın vəziyyətə salıb. Həmin proses indi de davam edir.

Prezident İlham Əliyev Ermənistən-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişesinin ədaləti həlli namine titanik seyrlər göstərir. Bu zaman Ermənistən tərəfinin qeyri-konstruktiv mövqə tutmasına

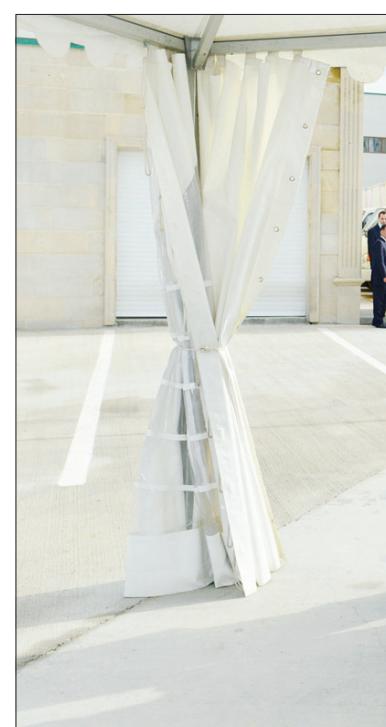
baxmayaraq, sülh üçün əlindən gələni edir. Bu bir reallıqdır ki, məhz Azərbaycan tərəfinin səbri, konstruktiv yanaşması və beynəlxalq hüquq üzünlük vermesi sahəsində indi regionda sabitlik hökm sürür. Şübhəsiz, bu prosesdə dövlət başçısının ordunu gücləndirmək sahəsində atlığı cəsərli addımları xüsusi vurğulamaq lazımdır. Azərbaycan ordusu son 12 ilde sürətli inkişaf yolu keçib. Əsgərlərin döyü hazırlığı yüksəlib, ordunun texniki təchizatında inqilabi işlər görülüb.

Ermənistən tərəfindən atılan her bir texribatçı addıma layiqinə cavab verilib. Buna görədik ki, zaman-zaman işğalçılar feallaşsa da, hərbi sahədə uğur qazana bilməyəcəklərinə tam əmin olublar. Son nəticədə, belə bir vəziyyət rəsmi İrəvan danışçılar masası arxasında oturmağa məcbur edir. Görünür ki, Azərbaycan rəhberlinin "sərt güc"lə "yumşaq güc"ün bir-birini tamamlamasını "ağlılı strategiya"ya çevirə bilməsi, düşməni ciddi narahat etməkdədir.

Azərbaycan diplomatiyası son 12 ilde dövlətlərəsi əməkdaşlıq sahəsində də ciddi uğurlar elədə edib. İlham Əliyev regionun bütün böyük dövlət başçıları ilə səmərəli danışçılar aparıb, qarşılıqlı faydalı sazişlər imzalanmasına nail olub. Indi Azərbaycanın təhlükəsizliyi üçün mümkün olan her bir şey edilib. Ölkəmiz regionun ən sabit dövlətidir.

Bundan əlavə, Qərbin güclü dövlətləri ilə də əlaqələr inkişaf etdirilib. O cümlədən beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlıq yeni səviyyəyə qaldırılıb. ABŞ və Avropa İttifaqı ilə feal surətdə temaslar qurulub. Eyni zamanda, Şərqi dövlətlərinə ölkə başçısı uğurlu səfərlər edib, strateji əhəmiyyətli sazişlər imzalayıb. Demək olar ki, bütün müsəlman ölkələri ilə əlaqələr qurulub və inkişaf edir. Azərbaycan həm də İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) feal üzvü kimi öz töhfəsini verməkdədir.

Son 12 ilde Azərbaycan beynəlxalq əməkdaşlığın üçtərəflili və dördtərəflili formallarına yeni məzmun verib. Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan, Azərbaycan-Türkiyə-

Iran, Azərbaycan-Türkiyə-Türkmenistan-Gürcüstan və digər əməkdaşlıq formatları reallaşmaqdır. Əlaqələrin bu şekilde qurulması həm siyasi sabitliyi təmin etməye, həm iqtisadi əməkdaşlığı inkişaf etdirməye, həm də təhlükəsizlik məsələlərinə yeni səviyyədə nəzərdən keçirməyə imkanlar yaradır. Bütövlükdə isə regional əməkdaşlığın fərqli məzmun alması üçün yeni imkanlar açılır. Prezident İlham Əliyevin bu istiqamətdəki fəallığı etiraf olunur.

Məsələnin maraqlı tərəfi ondan ibarətdir ki, diplomatiya sahəsində elədə edilən bu naiqliyətler enerji siyaseti ilə tam uyğunluq təşkil edir. Keçən müddət ərzində bu istiqamətdə Prezident İlham Əliyev çox uğurlu addımlar atıb. Avropanın enerji xəritəsini dəyişəcək TANAP və TAP layihələrinin reallaşması üçün ölkəmiz səyərlərini əsirgəməyib.

Azərbaycan rəhbərini siyasi iradəsi nəticəsində bu layihələre hazırda Avropa özünün enerji təhlükəsizliyinin əsas təminatçısı kimi baxır. Buna paralel olaraq,

enerji daşıyıcılarının nəqli sahəsində Azərbaycan ciddi işlər görür. Artıq Yeni İpek Yolu işləyir. Bakı-Tbilisi-Qars dəmiryolu xəttinin yaxın gelecekdə istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur. Yuxarıda sadalanan layihələr bütövlükdə regional integrasiyaya böyük mənada tekan vera bilecək işlərə məhz Azərbaycanın əsas töhfə verdiyini göstərir. Bu məqam təhlükəsizlik faktoru ilə regional əməkdaşlığın optimal nisbətinin müəyyənəşdirilməsi istiqamətində bölgədə əsas işləri Azərbaycanın gördüğünü sübut etməkdər.

Dialog ve sülh yolunda: multikulturalizm dövlət siyaseti kim?

Dövlət başçısı son 12 illik fəaliyyəti dövründə çox mühüm bir uğura da imza atıb. Cənab İlham Əliyev siyasi, iqtisadi, enerji təhlükəsizliyi məsələlərinə mədəniyyət, tolerantlıq və multikulturalizmin nə derəcədə töhfə vera biləcəyini konkret proqramları ilə

ləri və görkəmli elm və mədəniyyət xadimləri Azərbaycanı multi-kultural dəyərləri nümunəvi inkişaf etdirən ölkə olaraq qəbul edirlər. Bu kontekstdə dünya siyaseti üçün ciddi əhəmiyyət daşıyan bir özəlliyi vurgulamaq gərkdir.

Hazırda mütəxəssisler "ağlılı güc" strategiyasının perspektivi haqqında müxtəlif təhlillər verirlər. Ancaq reallıqda hansı dövlətin bu kursa əməl etdiyi elə də aydın deyil. Böyük dövlətlər daha çox öz maraqlarını üstün tutan mövqə nümayiş etdirirlər. Orta səviyyəli ölkələr isə kifayət qədər feallıq göstərə bilirlər. Müstəqililiyini əldə etmiş dövlətlər sırasında yalnız Azərbaycan konkret layihələri ilə "ağlılı güc" strategiyasını həyata keçirir. Bu sırada yuxarıda vurğuladığımız mədəniyyətlər və sivilizasiyalararası dialogun təşkilinə Bakının ciddi önəm vermesi ilə yanaşı, cəmiyyət daxilində multikultural dəyərlərin öz plana çəkilmesini də qeyd etmək lazımdır. Bundan başqa, Azərbaycan dünyadan müxtəlif ölkələrində (məsələn, Gürcüstanda, İtaliyada, Fransada) mənsubiyətindən asılı olmayaq dini abidələri bərpə edir. Postsoviet məkanında ikinci beş bir nüməne yoxdur. Bu siyasi kurşun memarı isə Prezident İlham Əliyevdir.

Təbii ki, Prezidentin 12 illik fəaliyyətinin bütün aspektlərini bir məqalədə eks etdirmək mümkün deyil. Lakin yuxarıda vurğu-

lamağa çalışdığını məqamlar da bu müddət erzində Azərbaycanın dövlət olaraq keyfiyyətcə yeni bir səviyyəyə yüksəldiyini təsdiq edir. Faktiki olaraq, yeni bir cəmiyyət formalaşıb. Bu proses uğurla inkişaf etdirilir.

Onun təməlini Ulu Önder qızı. Ümummilli lider Heydər Əliyevin həyata keçirdiyi böyük İslahatların bəhəresidir ki, indi Azərbaycan daha yüksək hədəfləri qarşısına qoya bilir. Çox əlamətdardır ki, ötən 12 ilde cənab İlham Əliyev varisi olduğu siyasi kursu yüksək peşəkarlıq və qətiyyətə inkişaf etdirib. Nəticədə, Azərbaycan yeni bir məməkətə, dövlətə, cəmiyyətə çevrilib. Öz daxilində multikultural dəyərləri təkmilləşdirən, regional səviyyədə sosial-mədəni və iqtisadi integrasiyani təşviq edən, qlobal məqyasda mədəniyyətlərəsi dialogu və enerji təhlükəsizliyini konkret layihələri ilə dəstəkləyən, müasir, demokratik, müstəqil bir dövlətimiz var! Onu Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə yeni-yeni qələbələr gözləyir!

Newtimes.az